

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук
та фізичного виховання
29 серпня 2024 р., прот. №1.

Завідувач кафедри, доктор філософських наук,

професор

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

29 серпня 2024 року

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«ПОЛІТОЛОГІЯ»

Освітньо-професійна програма «Бакалавр права»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

(денна форма навчання)

РОЗРОБНИК

Завідувач кафедри філософії, соціально-гуманітарних
та фізичного виховання, доктор філософських наук,
професор _____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

29 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент _____ Віктор ЗАХАРЧУК

29 серпня 2022 року

м. Хмельницький
2024

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр права»
Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право**

Назва навчальної дисципліни	Політологія
Викладач	Лекції, консультації: Виговський Леонід Антонович, доктор філософських наук, професор Семінарські заняття, консультації: Виговський Леонід Антонович, доктор філософських наук, професор
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: l_vyhovskyi@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHA4AAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google Клас «_____»: _____. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська 57, ауд. 217; Виговський Леонід Антонович: понеділок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: _____ за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації _____ до _____ екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<u>Загальні компетентності</u>
	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>

	<u>Спеціальні компетентності</u>
	СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

Програмні результати навчання	ПР 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. ПР 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.			
Результатив навчання				
Місце дисципліни в логічній схемі	Курс навчання – 3-й, семестр – 6-й. Тип дисципліни – вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями в навчальних дисциплінах, що передують вивченню: 03.081.Б.1 Логіка; 03.081.Б.5 Філософія; ОП.081.Б.2 Теорія держави і права; ОП.081.Б.3 Історія держави і права України; ОП.081.Б.22 Історія політичних і правових учень та основи філософії права; В.081.Б.5.4 Соціологія.			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 56 годин, лекційних - 18 годин, семінарських - 16 годин.			
Форма навчання	очна			
Мова викладання	українська			
Тижневий навантаження	2,26 годин аудиторних занять на тиждень, 3,73 годин самостійної роботи на тиждень			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек . / сем. / СР С)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/1/7	Тема 1. Політологія як наукова система знань про політику	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота	Лекція – 1,11 Семінарське-2,5 СРС – 1,17

		з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	
2/2/6	Тема 2. Основні етапи розвитку зарубіжної та вітчизняної політичної думки	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань бліц-опитування, виконання тестових завдань. Робота з підручником, довідковою літературою, першоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату. Пошук інформації та її обробка, робота в мережі Інтернет.	Лекція – 1,11 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,17
2/2/6	Тема 3. Політична влада та політична система суспільства	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка, робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семінарське заняття- 5 СРС – 1,17
2/2/6	Тема 4. Демократія та громадянське суспільство як принцип та форми організації політичної системи соціуму	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка, робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семінарське заняття- 5 СРС – 1,17
2/24/6	Тема 5. Політичні ідеології та політичні комунікації	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка, робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семінарське заняття- 5 СРС – 1,17

2/2/ 6	Тема 6. Політичні партії, громадсько політичні об'єднання та політичні еліти як суб'єкти політики	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійне обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семинарське заняття- 5 СРС –1,17
2/2/ 6	Тема 7. Вибори як політичний інститут	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійне обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семинарське заняття- 5 СРС –1,17
2/2/ 6	Тема 8. Політична свідомість та політична культура	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійне обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семинарське заняття- 5 СРС –1,17
2/1/ 7	Тема 9. Україна в системі міжнародних політичних відносин	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійне обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет.	Лекція- 1,11 Семинарське заняття- 2,5 СРС –1,17
<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «_____» (розміщені у Google класі «_____» (код приєднання: _____) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)).</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - традиційний усний виклад змісту теми; - слайдова презентація матеріалу; - дискусійне обговорення проблемних питань. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p>			

	<p>- дискусійні обговорення проблемних питань; - вирішення ситуаційних завдань, кейсів; - повідомлення про виконання самої роботи.</p> <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формі усного або письмового (у тому числі тестового) опитування на семінарських заняттях, бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу лекцій.</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «_____» (у Google класі «_____» (код приєднання: _____) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Екзамен усний. Структура екзаменаційного білету включає 3 екзаменаційні питання.</p>
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баранівський В.Ф. Політологія: підр. Київ : Національна академія управ. 2. Гелей С.Д. Політологія. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 348 с. 3. Головатий М. Ф. Демократія: історія, теорія, практика: навч. посіб. навч. закл. та аспірантів-політологів. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал». 4. Доморослий В. І. Основи демократії: навч. посібн. Умань : ВВЦ «Діагностика», 2019. 100 с. 5. Історія політичної думки України: підр. / за заг. ред. Н. М. Хоми Вільчинська, Є. Перегуда та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 632 с. 6. Історія політичної думки: підр. / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ-2000», 2017. 1000 с. 7. Колодій А. Громадянське суспільство: ознаки, структурні елементи із державою. Право України. 2014. № 4. С.9-1. 8. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / переклади з англ. О. Волюшин. Львів : Літопис, 2010. 538 с. 9. Матвієнків С. М. Політичні ідеології. Методичний посібник спеціальності «Політологія». Івано-Франківськ : Плай, 2006. 151 с. 10. Матвієнко Л. В. Україна в системі міжнародних відносин : метод. посіб. Львів : ЛІТМО, 2020. 104 с. 11. Остапенко М. А. Політична культура суспільства: Навч. посіб. Київ : ЛІТМО, 2019. 96 с. 12. Політична система сучасного суспільства: навч. посіб. / В. Мадіссон та ін. Львів : Літопис, 2015. 183 с. 13. Політологія: навчальний енциклопедичний словник-довідник для освіти ВНЗ I-IV рівнів акредитації / за наук. ред. д-ра політ. н. Н. М. Хоми Вільчинської, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.]. Львів : «Новий Світ – 2000», 2015. 779 с. 14. Політологія: хрестоматія / [Гетьманчук М. П., Гришук О. В., Титаренко В. Є.] / за ред. Гетьманчука М. П. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 600 с. 15. Рябцев Г. Політична система суспільства: навч. посіб. Київ: Психея, 2019. 100 с. 16. Теорія політики: підручник / Денисенко В. М., Бліхар В. С., Требін М. М. Львів : Літопис, 2015. 668 с. 17. Шведа Ю. Політичні партії: енциклопедичний словник. Київ : Астролябія, 2019. 100 с. 18. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 256 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аристотель. Політика (пер. з давньогрецької та передмова О. Кислюк). Київ : ЛІТМО, 2003. 239 с. 2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. Київ : Основи, 1994. 208 с. 3. Виговський Л.А., Виговська Т.В. Громадянське суспільство як чинник розвитку України. Київ : ЛІТМО, 2019. 100 с.

	<p>політичної еліти в Україні. <i>ГРААЛЬ НАУКИ : міжнар. наук. журнал</i>. Вінніца: «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. № 47. С. 640-652.</p> <p>4. Виговський Л.А., Куліш Н.С. Релігія як важливий чинник нової української політичної реальності. <i>Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник</i>. 2020. №2 (1).</p> <p>5. Висоцький О. Ю. Політична влада в Україні: проблеми легітимізації та модернізації. Дніпропетровськ: Інновація, 2012. 130 с.</p> <p>6. Гоббс Т. Левіафан: / пер. з англ. Київ: Дух і літера, 2000. 600 с.</p> <p>7. Демократія: від теорії до практики. Підручник курсу / ГрірБерроуз; пер. з англ. Київ: Бабаніна. Міжнародна фундація виборчих систем, 2018. 284 с.</p> <p>8. Донцов Д. Націоналізм. Київ: О. М. Стебеляк, 2011. 255 с.</p> <p>9. Кондорсе де Маркіз. Про вибори. /Пер. О.Хоми. Київ: Професіонал, 2004. 144 с.</p> <p>10. Консерватизм. Консервативна традиція політичного мислення від Едмунда Бурка до Маргарет Тетчер./ Укл. О.Проценко. 2-е вид., перероб. Київ: Смолоскип, 2009. 300 с.</p> <p>11. Липинський В. Вступне слово для читачів із ворожих таборів; Листи до читачів хліборобів / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ: ПрАТ «Українська прес-група», 2012. 31 с.</p> <p>12. Лібералізм. /Укл. О.Проценко. Київ: Смолоскип, 2009. 1128 с.</p> <p>13. Макіавеллі Нікколо. Державець Флорентійські хроніки. Харків: Будинок друку, 2004. 470 с.</p> <p>14. Націоналізм. /Укл. О.Проценко, В.Лісовий. 3-е вид. Київ: Смолоскип, 2011. 300 с.</p> <p>15. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги: В 2 т. Київ: 1994. Т. 1–2.</p> <p>16. Прийдун С. В. Особливості та проблеми становлення України як суб'єкта міжнародних системи міжнародних відносин. <i>Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету</i>. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. Вип. 51. С. 65–73.</p> <p>17. Сучасні політичні процеси: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад.: Л. Кормич, І. Милосердна, А. Прохоренко; Одеса: «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 58 с.</p> <p>18. Турченко Ю. ЗМІ як впливовий чинник реалізації політичного процесу. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pome/2009_4/PDF/12_Turchenko.pdf.</p> <p>19. Фукуяма Ф. Великий крах: людська природа і відновлення соціального порядку. пер. з англ. В. Дмитрук. Львів: Кальварія, 2005. 376 с.</p> <p>20. Шведа Ю. Вибори від А до Я. Настільна книга менеджера виборчої кампанії. Львів: Астролябія, 2015. 384 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Книжкова палата України імені Івана Федорова // http://www.ukrbook.net/ 2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові ресурси // www.nbuv.gov.ua/ 3. Національна парламентська бібліотека України // http://www.nplu.org/ 4. http://gumer.info 5. http://politics.ellib.org.ua 6. http://politologa.net
<p>Політика щодо дедалі більшої частини політичних діячів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p><i>Описати, які конкретно завдання і у якому форматі потрібно виконувати</i></p>

Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджені рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf). <i>У разі необхідності, критерії оцінювання можуть бути уточнені з огляду на специфіку навчальної дисципліни та характеру завдань.</i></p>
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,38 ум. др. арк.